

FDI Izjava

Postopno zmanjšanje zobnega amalgama

SPREJELA FDI Generalna skupščina, **septembra 2018** v **Buenos Airesu** v **Argentini**

Kontekst

Živo srebro je široko prisoten onesnaževalec okolja, ki v določenih oblikah lahko predstavlja grožnjo za ekosisteme. Zobni amalgam je klinično preizkušen in dober material za polnjenje, a je njegova uporaba eden od številnih virov onesnaževanja z živim srebrom, čeprav majhen. Vendar zobozdravniški poklic priznava potrebo po pospešenem zmanjševanju uporabe živega srebra, vključno z zobnim amalgamom in varnim ravnanjem z odpadki iz živega srebra. Večji poudarek pri preprečevanju nastanka kariesa, stalne raziskave in razvoj novih zobnih obnovitvenih materialov, z boljšo kakovostjo, varnost, trajnost in adhezivne lastnosti podpirajo postopno zmanjšanje uporabe zobnega amalgama.

Področje

Leta 2013 je Konvencija Minamata o živem srebru sprejela postopno opustitev uporabe zobnega amalgama v obnovitvenem zdravljenju. Konvencija je bila ratificirana leta 2017, zaradi česar je treba strateško načrtovati in ukrepati, da se bodo zmanjševale potrebe po obnovitvenem zdravljenju z zobnim amalgamom. Poseben poudarek moramo nameniti boljšim študentskim učnim programom glede preprečevanja in učenja alternativnih krepilnih materialov in tehnik, vključno z najmanjšim intervencijskim pristopom, kjer je to primerno.

Opredelitev

- **Konvencija Minamata o živem srebru:** Globalni sporazum za zaščito človeškega zdravja in okolja pred škodljivimi učinki živega srebra.
- **Zmanjšanje zobnega amalgama:** Naloga za zmanjšanje uporabe zobnega amalgama s povečano preventivo, promocijo zdravja in raziskav na področju naprednih obnovitvenih materialov in tehnik – ohranjanje ali izboljševanje ustrezne klinične učinkovitosti.

Načela

FDI in partnerji (predvsem državna zobna združenja) podpirajo Svetovno zdravstveno organizacijo pri zmanjševanju zobnega amalgama, z večjim poudarkom na preprečevanju in raziskovanju alternativnih možnosti zdravljenja. Zobno zdravljenje mora zagotoviti varno in učinkovito nadaljnjo uporabo zobnih obnovitvenih materialov za pacienta ter tudi okolje.

Politika

FDI podpira postopno zmanjševanje pri uporabi zobnega amalgama, s povečanim poudarkom na preprečevanju in raziskavah. Ti ukrepi morajo biti na univerzah in nadaljnjih tečajih opremljeni s primernim izobraževanjem o drugih obnovitvenih materialih in tehnikah.

Vse odločitve o zdravljenju morajo temeljiti na najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazih, najboljših interesih pacientov in najboljših kliničnih presojah zdravnika, ob upoštevanju celovitost okolja.

FDI podpira naslednje prakse pri zmanjševanju zobnega amalgama:

- Večji poudarek pri preprečevanju bolezni in promoviranju zdravja.
- Povečano raziskovanje in razvoj kakovostnih materialov brez živega srebra za zobne obnove, vključno z njihovimi možnimi vplivi na okolje.
- Spodbujanje najboljših okoljskih praks za upravljanje z odpadki amalgama, vključno v obliki kapsul.
- Zmanjšanje, če je mogoče celo prenehanje, uporabe amalgama, zlasti pri:
 - poškodbah, kjer se lahko uporabi druge obnovitvene materiale, še posebej pri prvih obnovitvenih zdravljenjih in pri mladih pacientih;
 - pacientih s posebnimi zdravstvenimi stanji, kot so na primer hude bolezni ledvic ali pacienti z alergijskimi reakcijami na amalgam ali (erozivne) lichenoidne poškodbe v ustni sluznici.

Razen takrat, kadar zobozdravnik presodi, da so nujno potrebne glede na posebne potrebe pacienta.

Ta politika se lahko izvaja različno v različnih državah.

Odpoved odgovornosti

Informacije v tej izjavi o politiki so temeljile na najboljših znanstvenih dokazih, ki so bili takrat na voljo. Lahko ga razlagamo tako, da odraža prevladujoče kulturne občutljivosti in socialno-ekonomske omejitve.

Nadaljnje branje

1. Konvencija Minamata o živem srebru. Geneva, United Nations Environment Programme, 2013. Na voljo na: <http://www.mercuryconvention.org/Convention>. Dostopano 24. 7. 2018.
2. Regulation (EU) 2017/852 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2017 on mercury, and repealing Regulation (EC) No 1102/2008. *Official Journal of the European Union* 2017. Na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0852&from=EN>. Dostopano 24. 7. 2018.
3. Opinion on the safety of dental amalgam and alternative dental restoration materials for patients and users. *Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks (SCENIHR) of the European Commission* 2015. Available from: https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_046.pdf. Dostopano 24. 7.